

## دستورالعمل نحوه نظارت بر اجرای طرح های کشاورزی و غیر کشاورزی قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور

هیأت نظارت، ناظر بر واگذاری اراضی برای اجرای طرحهای موضوع مواد (۳۱) قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع و مواد (۳۱) و (۳۲) آئین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در کشور جمهوری اسلامی ایران می باشد و از این پس در این دستورالعمل به اختصار (هیات نظارت) نامیده می شود.

- جلسات هیأت نظارت با حضور کلیه اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات هیات با اکثریت آراء معتبر می باشد.

- جلسات هیأت نظارت در خصوص اراضی مورد واگذاری برای کلیه طرحهای غیرکشاورزی و همچنین کلیه اراضی گذاری (اعم از طرحهای کشاورزی و غیرکشاورزی) که در محدوده و حریم شهرها واقع شده یا می شوند، با حضور ارشناس مسکن و شهرسازی (عضو هیات) تشکیل می گردد.

۱- کارشناس مرتبط در طرحهای کشاورزی (در خارج از محدوده و حریم شهر و شهرکها) بعنوان عضو هیأت نظارت با شنیدار رئیس سازمان جهاد کشاورزی و با حکم وزیر جهاد کشاورزی منصوب می گردد.

۲- ادارات کل منابع طبیعی و آبخیز داری موظفند ضمن نظارت مستمر بر مراتع موضوع ماده (۶۴) قانون حفاظت بهره برداری از جنگلها و مراتع، گزارش تبدیل (خلاف قانون) این مراتع را به دبیر خانه هیات ارسال و هیات های نظارت اساس گزارشات مذکور مطابق مفاد تبصره ۲ ذیل ماده ۵۵ قانون مذکور در خصوص مراتع موضوع ماده ۶۴ قانون پیرالذکر رسیدگی و اتخاذ تصمیم می نمایند.

هیأت نظارت هر استان مکلف است، به منظور بازدید و تهیه گزارش لازم از اراضی واگذار شده، کارشناسان منتخب ود را در هر شهرستان انتخاب، تا حکم آنان تحت عنوان عوامل نظارتی شهرستان توسط رئیس هیأت نظارت نادر گردد.

- عوامل نظارتی در هر شهرستان موظفند با حضور و اعضاء کلیه اعضاء بر اساس زمانبندی اجرای طرح بطور مستمر و یا سب ضرورت واعلام دبیر هیئت نظارت از طرحهای واگذار شده بازدید و با بررسی سوابق و طرح مصوب و مفاد قرارداد ناره، گزارش بازدید خود را با اعضاء کلیه اعضاء (به شرح نمونه فرم های ارسالی) ظرف مهلت ۱۵ روز از طریق بیانیت جهاد کشاورزی شهرستان به دبیر خانه هیأت نظارت ارسال نمایند.

- کلیه مکاتبات دبیرخانه هیأت با عوامل نظارتی از طبق مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان انجام می پذیرد و مدیریت کور موظف است امکانات و تجهیزات لازم را برای بازدید عوامل نظارتی فراهم نموده و گزارشات عوامل نظارتی را به رز مستمر و در اسرع وقت به دبیرخانه هیأت و رونوشت آن را حسب مورد به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری، بیانیت امور اراضی و سازمان مسکن و شهرسازی ارسال نماید.

۳- عوامل نظارتی موضوع این دستورالعمل نیز نمایندگان موجر تلقی گردیده و استفاده از گزارشات عوامل یاد شده در هست امور مربوط به نظارت عمومی، توسط سازمان جهاد کشاورزی استانها (مدیریت امور اراضی) امکان پذیر است.

تبصره ۴- هیات نظارت می تواند در جهت سرعت بخشنیدن به امر نظارت بر واگذاری های انجام شده از سایر کارشناسان بخش غیر دولتی به عنوان عوامل نظارتی بهره برداری نماید.

ماده ۲- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری و مدیریت امور اراضی گزارش مربوط به واگذاری اراضی منابع ملی و دولتی را مستمرانه یک نسخه از طرح مصوب، مصوبات کمیسیون های واگذاری، قرارداد اجاره، صورت جلسه تحويل و تحول، جواز تاسیس و سایر اطلاعات مورد نیاز را به دبیر خانه هیات نظارت ارسال نمایند.

تبصره ۱- گزارش پرونده های مربوط به واگذاری سنوات گذشته (اعم از پرونده هایی که با وجود مصوبات مراجع مربوطه بدون قرارداد اجاره و یا مدت قرارداد اجاره منقضی شده یا نشده باشد) مشتمل بر مدارک فوق حد اکثر ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل توسط واحدهای یاد شده برای دبیر خانه هیات نظارت ارسال گردد.

تبصره ۲- دبیر هیات نظارت موظف است پس از وصول گزارش پرونده های یاد شده نسبت به ارسال آنها به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان ذیربط اقدام نماید. مدیر جهاد کشاورزی موظف است بر عایت تبصره (۲) و ماده (۲) این دستورالعمل نسبت به انعکاس موضوع اعلام نیاز از سوی دبیرخانه به عوامل نظارتی و دعوت از ایشان برای بازدید و انجام وظایف محوله اقدام نمایند.

تبصره ۳- مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری و مدیر امور اراضی حسب مورد موظفند در زمان تحويل و تحول پرونده های موضوع ماده (۱۱) آین نامه اجرایی، نسخه ای از صورتجلسات واگذاری، قرارداد اجاره، صورتجلسات تحويل و تحول را به دبیرخانه هیات نظارت ارسال نمایند.

تبصره ۴- آن دسته از پرونده های واگذاری که منحصراً منجر به اتخاذ تصمیم کمیسیون های نظارتی موضوع دستورالعمل های ضوابط و شرایط واگذاری ابلاغی سابق مبنی بر فسخ قرارداد یا خلع بد گردیده لیکن مراحل فسخ و خلع ید انجام نشده باشد مشروط بر اینکه در مراجع قضایی در جریان رسیدگی نباشد قابل رسیدگی مجدد در هیات نظارت موضوع این دستورالعمل خواهد بود.

ماده ۴- سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی) یا ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری با رعایت مفاد ماده (۱۱) آین نامه اجرایی قانون، موظفند در خصوص پرونده های واگذاری، در چارچوب قراردادهای منعقده با مجریان طرحها هنگام اعمال نظارت در قالب برنامه زمان بندی اجرای طرحها، تخلف مستاجر از مفاد قرارداد را به دبیرخانه هیات نظارت گزارش و اعلام نمایند.

ماده ۵- دبیر هیات موظف است پس از وصول گزارشات عوامل نظارتی و نیز مراجع موضوع تبصره یک ماده (۴) آین نامه اجرایی قانون مارالذکر، مراتب را در دفاتر مخصوص، ثبت و در سوابق پرونده نظارتی ضبط و برای اعمال قانون در کوتاه ترین زمان ممکن پس از بررسی و تکمیل پرونده به ترتیب نوبت با دعوت از اعضای هیات نظارت و نشکل جلسه اقدام نماید.

تبصره- دبیر هیات موظف است به استناد تبصره (۲) ماده (۴) آین نامه اجرایی قانون، گزارشات و اصله از دستگاههای اجرایی و یا واحدهای صادرکننده جواز تاسیس یا موافقت اصولی که متضمن عدم اجرای به موقع طرح در زمانبندی مصوب میباشد را به همراه فرم اظهار نظر عوامل نظارتی در جلسه هیات نظارت مطرح تا اتخاذ تصمیم لازم بعمل آید.

ماده ۶- رأی هیأت نظارت ظرف مدت ۱۰ روز به مجری طرح (طرف قرارداد) توسط دبیر هیات با اخذ رسید به صورت حضوری تسلیم و یا از طریق پست سفارشی دو نسخه به آدرس و نشانی مجری طرح که در قرارداد آمده و یا به آخرین نشانی اعلام شده مستاجر ابلاغ می گردد و تاریخ تأییدیه پستی آن ، تاریخ ابلاغ محسوب می گردد.

تبصره ۱- دبیرخانه هیأت نظارت نسخه ای از رأی صادره را به مدیریت جهاد کشاورزی جهت اعمال ماده<sup>۹</sup> (این دستور العمل و حسب مورد به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری یا مدیریت امور اراضی و یا سازمان مسکن و شهرسازی ارسال می نماید).

تبصره ۲- در صورت امتناع مجری طرح از تحويل رأی ابلاغی که توسط پست صورت می گیرد و نیز در صورتیکه مجری در محل حضور نداشته باشد ، اعمال مقررات پستی به منزله ابلاغ تلقی می گردد.

تبصره ۳- هیأتهای نظارت موظفند در ذیل رأی خود مهلت اعتراض مجری طرح در مراجع قضایی صالح را درج نموده و در صورت در خواست نامبرده ، گواهی ابلاغ رأی صادر نمایند.

ماده ۷- در صورتیکه رأی هیأت نظارت مبنی بر فسخ و استرداد زمین باشد و مجری طرح با موافقت موجر از تسهیلات بانکی استفاده نموده باشد موجر مراتب را به موسسات مالی و اعتباری و بانکهای وام دهنده فوق الذکر اعلام تا برای تعهدات فیما بین اقدام مقتضی معمول گردد.

ماده ۸- در صورتی که رأی صادره توسط هیأت نظارت ، ناظر بر فسخ و یا استرداد زمین باشد پس از ابلاغ رأی توسط دبیرخانه هیأت ، سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان) موظف است ظرف مدت ۱۰ روز نسبت به تقديم دادخواست تأمین دلیل به مرجع ذیصلاح قضایی محل عرصه اقدام نموده و نتیجه تأمین دلیل را برای ثبت به دبیرخانه هیأت نظارت ارسال و توسط دبیر هیأت نظارت حسب مورد به مراجع واگذاری اعلام می گردد.

تبصره - هیأتهای نظارت چنانچه نظر به فسخ واگذاری داشته باشند مکلفند استرداد عرصه را نیز در متن رأی قید نمایند.

ماده ۹- در صورتیکه رأی قطعی صادر شده توسط هیأت نظارت با مراجع قضایی ناظر به فسخ و استرداد زمین باشد ، دبیر هیأت نظارت جهت فسخ قرارداد واگذاری موظف است مرائب را به دفترخانه استاد رسمی مربوط جهت اجراء ابلاغ و رونوشت ابلاغیه مذکور را به موجر ارسال تا نسبت به وصول قووض اقساطی معوقه و انجام تشریفات فسخ قرارداد در دفاتر ثبت اقدام نمایند.

تبصره - سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی) و ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان حسب مورد موظفند (پس از انجام تشریفات فسخ قرارداد اجاره) از طریق دایره اجرای ثبت محل وقوع ملک نسبت به خلع ید اراضی اقدام نمایند.

ماده ۱۰- دفاع از دعاوی مطروحه در مراجع قضایی با رعایت ماده<sup>(۱۳)</sup> (این دستور العمل در مقام رسیدگی به اعتراض به آراء هیأت نظارت بر عهده سازمان جهاد کشاورزی می باشد که حسب مورد و عند اللزوم با همکاری موجر انجام می گردد.

ماده ۱۱- در صورت فسخ و استرداد زمین و خلع ید از مستاجر تا زمان واگذاری مجدد به مجری بعدی چنانچه بر روی عرصه مورد واگذاری هیچ گونه اقدام اجرائی مربوط به طرح انجام نشده باشد عرصه مذکور برای حفاظت و نگهداری در اختیار ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری قرار میگیرد و در سایر عرصه های واگذار شده و طرح هایی که این به مستحبثات

ایجاد شده باشد و عرصه شکل طبیعی اولیه خود را بطور کلی از دست داده باشد حفاظت و نگهداری آن بر عهده سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی) میباشد تا سازمان مذکور حسب وظیفه یا برابر قرارداد امانتی یا پیمانی نسبت به حفاظت و نگهداری اقدام نماید.

تبصره - واگذاری مجدد عرصه هایی که بدلیل ایجاد مستحدثات و تغییر وضعیت اولیه عرصه در اختیار سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی) باقی می ماند با رعایت قوانین و مقررات مربوطه نیاز به طی فرایند استعدادیابی و تخصیص مجدد ندارد و سایر موارد ممکن به انجام استعدادیابی و تخصیص اراضی مطابق دستورالعمل ذیربیط میباشد.

ماده ۱۲- سازمان جهاد کشاورزی استان ها موظفند پس از قطعیت آراضی اداره منبی برفسخ واستداد زمین جهت برداخت هزینه های عمرانی بر روزی عرصه موردا حاضر، اعیانی، اینیه و مستحدثات ایجاد شده در راستای اجرای طرح و هزینه ها و دستمزد کارشناسی، نسبت به تقویم و ارزیابی آنها براساس قیمت کارشناسی روز برونو لحاظ ارزش افزوده ناشی از افزایش قیمت زمین و کسر حقوق قانونی دولت و مطالبات با نکها و موسسات مالی و اعتباری تسهیلات دهنده توسط کارشناس رسمی دادگستری اقدام و مراتب را جهت تأمین اعتبار در بودجه سال مالی بعد به معاونت برنامه ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی اعلام نمایند.

ماده ۱۳- مسئولیت اجرای تعهدات موجز، پیگیری طرح پرونده در هیات نظارت و یا مراجع قضایی و پیگیری اجرای آراء صادره در خصوص پرونده های واگذاری موضوع ماده (۱۱) آئین نامه اجرائی قانون با وزارت مسکن و شهرسازی و یا سازمانهای تابعه آن می باشد.

تبصره - گزارشات وزارت مسکن و شهرسازی و یا سازمان های تابعه ذیربیط آن وزارت و یا عوامل نظارتی در موارد تخلف، تعلل، سامحه و عدم اجرای به موقع مستاجرین طرف قرارداد طرحهای واقع در محدوده و حريم شهرهای توسط مستاجرین طرف قرارداد به هیات نظارت موضوع قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور ارسال تا هیات مزبور مطابق مقررات مربوطه اقدام مقتضی معمول نمایند.

ماده ۱۴- به منظور ایجاد وحدت رویه و اعمال نظارت عالیه بر روند اجرای مطلوب قانون و ایجاد بانک اطلاعات اعم از نسبت گزارشات، تعیین اوقات جلسات، ثبت اخطاریه ها و ثبت تصمیمات و آراء و ابلاغ آنها، معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت حداقل طرف مهلت ۳ ماه از ابلاغ این دستورالعمل موظف است از طریق دفتر حقوقی وزارت با همکاری معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت و سازمان امور اراضی نسبت به طراحی و تهیه دفاتر واحد به اضمام نرم افزار مربوطه اقدام و برای استفاده در دیبرخانه هیات نظارت استان ارسال نماید. دفتر تصمیمات هیات باید دارای ردیف و شماره صفحه بوده و دبیر هیات نظارت صفحات اول و آخر دفاتر را امضاء و ممهور به مهر سازمان نماید.

تبصره - انجام کلیه امور مربوط به تشکیل جلسه، دعوت از اعضاء، صدور اخطاریه، ابلاغ آراء و سایر موارد مرتبط به عهده دبیر هیات نظارت خواهد بود.

ماده ۱۵- سازمان جهاد کشاورزی استان ها موظفند آمار و اطلاعات پرونده های مطروحه در هیات نظارت را بر اساس دفاتر و نرم افزار نهیه شده موضوع ماده (۱۶) این دستورالعمل هر سه ماه یکبار به دفتر حقوقی وزارت و سازمانهای امور اراضی و جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور ارسال نمایند.

ماده ۱۶- معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت موظف است حداقل طرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ این دستور العمل نسبت به تخصیص پستهای سازمانی مناسب برای دبیرخانه هیات نظارت در ساختار تشکیلات سازمان جهاد کشاورزی استانها اقدام نماید.

تصریه ۱- رئیس سازمان جهاد کشاورزی مکلف است نسبت به تهیه مکانی مناسب جهت استقرار دبیر خانه هیات نظارت با امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی لازم برای انجام امور دبیر خانه و نگهداری سوابق، تصویبات، پرونده های مشکله و غیره در سازمان مذکور اقدام نماید.

تصریه ۲- نحوه و چگونگی پرداخت حق الرسمه اعضای هیات نظارت، عوامل نظارتی، عوامل اجرایی قانون درجهارجوب قانون خدمات کشوری بر اساس دستورالعملی خواهد بود که توسط معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی و سازمانهای جنگلها، مرتع و آبخیزداری کشور و امور اراضی حداقل طرف مدت دو ماه تهیه و جهت اجرا ابلاغ میگردد.

ماده ۱۷- این دستورالعمل در ۱۷ ماده و ۲۳ تبصره تهیه و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء میباشد.

( فرم شماره ۹ )

شماره:  
تاریخ:

بسم تعالیٰ

( فرم اظهار نظر عوامل نظارتی )  
صورتجلسه بازدید از طرحهای غیرکشاورزی

با توجه به حکم ماموریت شماره مورخ و پیرو فرم اظهار نظر عوامل نظارتی مورخ  
اینجابان عوامل نظارتی موضوع قانون ماده ۲۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و  
مراتع / ماده ۴۰ دستورالعمل اصلاحی صوابت و اگذاری اراضی منابع ملی و دولتی برای طرح های  
کشاورزی و غیر کشاورزی موضوع فصل چهارم دستورالعمل مذکور از اراضی و اگذاری به  
که ظی فرادراد اجراء رسمی شماره شرکت / موسسه / آقای / خانم

مورخ در دفترخانه استناد رسمی شماره مورخ در دفترخانه استناد رسمی شماره  
صورت استیجاری به مدت سال با اجراء بهاء سالانه مبلغ به عدد گردیده عیناً بازدید و نتیجه به شرح زیر گزارش می گردد:

مورخ جهت اجرای طرح  
به حروف ریال تحويل و تحول

الف- مشخصات اراضی و اگذار شده:

- |                 |                 |         |      |
|-----------------|-----------------|---------|------|
| نوع زمین: دولتی | آئند            | آئند    | آئند |
| مساحت:          | هکتار، تحت بلاک | فرعي از | اصلى |
| واقع در روستا:  | شهرستان         | بعض:    |      |
- ۱- مساحت و حدود مشخصات اراضی مندرج طرح مصوب بصوبه کمیسیون و صورت مجلس  
تحویل و تحول با اراضی مورد بازدید انتباق دارد.
- (در صورت عدم انتباق دلایل آن در ظهر صورت جلسه یا به پیوست این فرم اعلام نماید.)
- ۲- مستاجر در اراضی منابع ملی یا دولتی مجاور تصرف مازاد داشته است.
- (در صورت تصرف مازاد بجز مساحت و محل آن روی نشانه مشخص و در ظهر این فرم اعلام گردد)
- ۳- طرح اجرا شده، توسط مستاجر بر این طرح مصوب بوده است.
- (در صورت تغییر طرح، علت و توضیحات مستاجر را در ظهر صورت جلسه یا به پیوست اعلام نماید.)

( ادامه در صفحه دوم )

[برگ دوم فرم شماره ۱]

**ب-تفهدات مستاجر و وضعیت اجرای طرح:**

ملاحظات	حدادتم پیشتر	وضع موجود(درصد)	وضع موجود(درصد)	دروس پیشتر عملیات اجرایی طرح طبق نهادات مستاجر در طول سه ماه
				متاپل قرارداد و طرح مربوطه
				نهادات زیربنایی و آسایه سازی زمین و احداث جاده
				احدات سوون با کفرگاه با سان
				ایجاد شبکه رزق و اسفلات مربوط به خرچ آب و سایر امکانات مرتبط با طرح
				نصب مادنی الات مربوط به طرح
				اجرای حداقل ۱۰ درصد هفته ای سر از صورت عدم اجرای فضایی سرت خط آشناه
				صرمه ساختهای فلزی و طریقه کوبیده فنی به پرست اعلام نسبت
				نهادات ساختهای تکنیکی راهداری و دیوار کش و بند و بند و برد و برد
				جمع کل پیشتر فزیکی به حروف (درصد)

آن‌الذکر: جهت تعیین درصد عملیات انجام شده طرح با توجه به بند ۵ ماده پنجم آئین نامه اجرایی قانون ماده ۳۳ اصلاحی قانون  
حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور میزان پیشتر فزیکی مطابق طرح مصوب خواهد بود، بدینه است در غیر این  
صورت هر اتفاق از مراجعت صادر کننده موافقت اصولی یا جواز ناسیس در خصوص مراحل اجرای طرح که مبنای تعیین درصد پیشتر  
فزیکی طرح می‌باشد استعلام گردد.

**ج-وضعیت بهره برداری از اراضی واکنار شده:**

مساحت که به علت تعلل و نخلک مستاجر عمران نشده است(هکتار)	مساحت که به همی وجہ تکلیف عمران نیست(هکتار)	مساحت در نسیت آمده سازی(هکتار)	مساحت در نسیت بهره برداری(هکتار)	مساحت واکنار شده(هکتار)

- طرح فوق به مرحله بهره برداری کامل رسیده است آن نرسیده است
- پروانه بهره برداری به شماره صادر گردیده است آن گردیده است
- با توجه به جدول زمان بندی مصوب طرح در پرونده باجرای طرح مطابق جدول زمان بندی می باشد آن‌که باشد
- تشرییح و توضیحات در ظهر صفحه مرقوم شده است آن نشده است

**نام و نام خانوادگی و سمت و امضاء عوامل نظارتی:**

دائرنده حکم شاره	مورخ	۱-آقای
دائرنده حکم شاره	مورخ	۲-آقای
دائرنده حکم شاره	مورخ	۳-آقای

رئیس هیات نظارت استان

رئیس هیات نظارت استان

رئیس هیات نظارت استان

